

Den Kendsgerning, at de undertegnende Stater forpligter sig til at tiltræde Artikel 36, Stykke 2, selv om det sker med Forbehold, maa derfor opfattes som Udtryk for et betydeligt Fremskridt.

Saadan Tiltræden maa finde Sted senest indenfor en Maaned efter Protokollens Ikrafttræden eller senere Antagelse.

Det følger af sig selv, at saadan Tiltræden paa ingen Maade begrænser den Frihed, Staterne i Overensstemmelse med almindelige Retsgrundsætninger besidder med Hensyn til at slutte særlige Voldgiftsoverenskomster. Det staar hvilke som helst to Lande, der har undertegnet Protokollen, og som har tiltraadt Artikel 36, Stykke 2, frit for at udvide Domstolens tvungne Domsmyndighed yderligere imellem dem selv indbyrdes eller at aftale, at de, før de tyr til denne Domsmyndighed, vil forelægge deres Stridigheder til særlig Forligsbehandling eller endog at fastslaa, at disse enten før eller efter Sagens Paabegyndelse skal indbringes for en særlig Domstol af Voldgiftsdommere eller for Folkøforbundsraadet i Stedet for Domstolen.

Det er ogsaa givet, at indtil Protokollens Ikrafttræden eller Antagelse, vil Tiltræden af Artikel 36, Stykke 2, som fra da af vil blive tvungen, stadig være valgfri, og hvis saadan Tiltræden allerede har fundet Sted, vil den stadig være gyldig i Overensstemmelse med de Vilkaar, paa hvilke den fandt Sted.

Det eneste Punkt, der kan berede Vanskelighed, er Spørgsmaalet om, hvad der er Virkningen af en saadan Tiltræden i Tilslutning til Protokollen, hvis denne sidste bliver ugyldig. Der kunde spørges, om Tiltrædelserne skal betragtes som saa nøje knyttet til Protokollen, at de maa forsvinde samtidig med den. Svaret maa være benægtende. Den rigtige Regel for Fortolkning af mellemfolkelige Overenskomster er, at allerede foreliggende Kendsgerninger overlever den Handling, fra hvilken de hidrører, medmindre der foreligger udtrykkelig Hjemmel for det modsatte.

Følgen er, at enhver Stat, som ønsker at gøre Varigheden af sin Tiltræden til Artikel 36 afhængig af Protokollens Varighed, maa gøre dette til en udtrykkelig Betingelse. Da Artikel 36 alene tillader Antagelsen af den omtalte Forpligtelse for et nærmere bestemt Tidsrum, kan en Stat, naar den tiltræder, betinge sig, at den kun forpligter sig til at være bundet, saa længe Protokollen forbliver i Kraft.

5. STYRKELSE AF DE FREDelige FORHANDLINGSMÅDER.

Artikel 4.

Det er for det andet lykkedes os at muliggøre en fredelig Bilæggelse af alle Stridigheder ved at styrke den i Pagten omhandlede Fremgangsmaade.

Artikel 4, Stykke 1.

Raadets Virksomhed for at tilvejebringe Forlig. Hvis en Strid ikke falder ind under den faste mellemfolkelige Domstols tvungne Domsmyndighed, og hvis Parterne ikke har været i Stand til at naa til en Overenskomst om at henvise Striden til Domstolen eller at forelægge den for en Voldgiftsret, skulde den i Henhold til Pagtens Artikel 15 forelægges for Raadet, som saa vilde bestræbe sig paa at sikre en Afgørelse ved at forlige Parterne. Hvis Raadet har Held med sine Anstrengelser, skal det, for saa vidt det anser det for tilraadeligt, offentliggøre en Redegørelse, der indeholder saadanne Kendsgerninger og Forklaringer angaaende Striden og Afgørelsens Indhold, som det anser for passende.

I denne Henseende er der ikke sket nogen Forandring i den Fremgangsmaade, der er foreskrevet af Pagten. Det synes unødvendigt nøjagtigt at fastslaa, hvilken særlig